

INFORMACJA PRASOWA

NIE PALEŃ WCALE !

APEL DO RZĄDZĄCYCH

Warszawa, 31 maja 2022 r. - Każdego roku w dniu 31 maja na całym świecie obchodzony jest Światowy Dzień bez Papierosa (World No Tobacco Day) zainicjowany w 1987 roku przez WHO, mający na celu zwrócenie uwagi na zdrowotne, społeczne i ekonomiczne skutki palenia papierosów.

Epidemia tytoniu jest jednym z największych zagrożeń dla zdrowia publicznego, rocznie ponad 8 milionów ludzi na całym świecie umiera z powodu chorób odtytoniowych. Ponad 7 milionów tych zgonów jest wynikiem bezpośredniego palenia tytoniu, a około 1,2 miliona jest skutkiem narażenia osób niepalących na bierne palenie. **W Polsce w wyniku chorób wywołanych paleniem tytoniu każdego dnia umiera 200 osób !** Bank Światowy szacuje, że w Polsce koszt leczenia chorób wywoływanych dymem tytoniowym, to 15 % całkowitych wydatków na leczenie.

Według badania przeprowadzonego przez CBOS w 2021 r. „*Postawy wobec palenia papierosów*” pali jedna trzecia dorosłych Polaków, ok. 7,5-8 milionów osób. Od roku 2007 odsetek palących w zasadzie się nie zmienia. Popularność palenia jest zróżnicowana w zależności od poziomu wykształcenia badanych – najczęściej palą osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (41%), a najrzadziej – z wyższym (19%). Ogromna większość osób przyznających się do palenia papierosów deklaruje, że robi to regularnie (82%), stosunkowo nieliczni (18%) palą okazjonalnie.

Alarmujące pozostają dane z raportu PolNicoYouth opublikowanego w 2020 r. przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny (NIZP-PZH) zgodnie z którym **ponad 60% uczniów próbowało już palić papierosy i prawie połowa 15-latków ma już za sobą inicjację nikotynową. Większość młodych osób (52,4 proc.) wciąż zaczyna palenie od łatwo dostępnych w wielu punktach sprzedaży tradycyjnych papierosów, które są również atrakcyjne cenowo w porównaniu z e-papierosami. Jak alarmują w swoim raporcie eksperci ponad 50 proc. palących nastolatków nie ma problemu z zakupem papierosów lub e-papierosów pomimo swojego, nieadekwatnego wieku.**

Palenie tytoniu uzależnia psychicznie i fizycznie. **Poza nikotyną, która jest w papierosach substancją silnie uzależniającą najbardziej szkodliwy jest dym tytoniowy, który zawiera ponad 7000 związków, z czego około -100 toksycznych substancji mających bezpośredni wpływ na choroby nowotworowe w szczególności płuc, przetyku, krtani, wargi i języka. Dym papierosowy ma także wpływ na pojawienie się raka żołądka i jelita grubego.** Palacze również dużo częściej narażeni są na schorzenia układu oddechowego. Papierosy silnie podrażniają nabłonek wyściełający drogi oddechowe, aż 90% przypadków POCHP wywołanych jest właśnie przez palenie.

Palacze żyją krócej nawet o 20 lat i umierają zazwyczaj przed 65 rokiem życia. Ostatnie badania dowodzą, że nawet 30 lat po rzuceniu palenia dym papierosowy ma wpływ na nasze zdrowie.

„Specyfiką polskiego rynku jest niebywale szeroka dostępność papierosów. Są one dostępne praktycznie wszędzie i – jakby tego było mało – bardzo dobrze wyeksponowane. Osoba rzucająca palenie jest wystawiana na nieustanną próbę silnej woli. W wielu krajach papierosy są dostępne w ściśle określonych sklepach, niekoniecznie znajdujących się na rutynowej trasie osoby palącej i to może sprzyjać wychodzeniu z nałogu.”- mówi dr. hab. n. med. Paweł Miotła z Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.

Mimo wielu kampanii palacze bagatelizują zagrożenia związane z paleniem, ale też ci, którzy chcieliby rzucić palenie praktycznie nie mają gdzie się zwrócić. W naszym kraju brakuje poradni antynikotynowych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Na razie działają jedynie trzy takie ośrodki: w Warszawie, Gdańsku i Krakowie. Badanie CBOS z 2021 r. pokazuje, że odsetek dorosłych Polaków palących papierosy od lat utrzymuje się na stabilnym poziomie. Stanowią oni blisko jedną czwartą ogółu jednak według najnowszych danych kobiety palą częściej niż rok temu, a mężczyźni rzadziej.

Jak czytamy na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego Polska obok Finlandii, Danii, Szwecji czy Nowej Zelandii ma stać się krajem wolnym od tytoniu już w 2030 r.!

„Jest to bardzo ambitna deklaracja. Jako organizacje pozarządowe działające na rzecz pacjentów onkologicznych w Światowym Dniu Bez Papierosa zadajemy decydom otwarte pytanie jak ma dojść do tak spektakularnej zmiany? W Szwecji która przyjęła identyczną strategię, pali obecnie 14% obywateli, podczas gdy w Polsce według badania CBOS z 2021 aktywnymi palaczami jest 24 % dorosłych obywateli ! Do tego dochodzi rzesza biernych palaczy. Aż jedna trzecia Polaków (34%) przyznaje, że w ich domach pali się tytoń, a 10% nastolatków narażonych jest w szkołach na bierne wdychanie dymu papierosowego ” - mówią przedstawicielki organizacji pacjenckich Anna Żyłowska ze Stowarzyszenia Walki z Rakiem Płuca oraz Katarzyna Gulczyńska z Fundacji Pokonaj Raka.

„Papierosy – mimo podwyżki akcyzy z początkiem roku – wciąż są zbyt tanie, a ich dostępność finansowa pozostaje względnie duża, co ma wpływ na ułatwioną inicjację zwłaszcza wśród młodzieży” – dodaje Katarzyna Gulczyńska.

„Według danych Eurotax z 2021 r. w Polsce mamy drugie najtańsze papierosy w Europie. Taniej można je nabyć jedynie w Bułgarii. Jednocześnie mało kto wie, że opłata za wprowadzenie nowego rodzaju papierosów do sprzedaży wynosi 0 zł! Widzimy brak spójności pomiędzy deklaracjami i rzeczywistymi działaniami różnych resortów, dlatego wspólnie z Polskim Towarzystwem Terapii Wspomagających w Onkologii sformułowałyśmy najważniejsze postulaty, które powinny nadać kierunek nie tylko dyskusji publicznej, ale przede wszystkim konkretnym i szeroko zakrojonym zmianom systemowym”- **podkreślają Anna Żyłowska i Katarzyna Gulczyńska.**

31 MAJA
ŚWIATOWY DZIEŃ
BEZ
PAPIEROSA

Negatywne skutki palenia papierosów dotyczą wszystkich, niezależnie od wieku. Układ oddechowy szczególnie cierpi na tym nałogu. Powszechnie wiadomo, że regularne palenie papierosów zdecydowanie zwiększa ryzyko zachorowania na nowotwory w szczególności na raka płuca.

Należy również pamiętać, że nie tylko osoby palące cierpią z tego powodu, wszystkim znane jest pojęcie „biernego palacza”, ale należy też pamiętać jak wielkie kwoty z budżetu państw pochłania leczenie chorób powstałych w skutek palenia tytoniu.

Dlatego opracowaliśmy dziewięć postulatów do działań intensyfikujących walkę z tym nałogiem:

- 1 Opracowanie strategii walki z nikotynizmem wraz ze wskaźnikami monitorującymi jej realizację.
- 2 Podniesienie akcyzy na wszystkie wyroby tytoniowe do palenia i przekazanie tych środków w całości na realizację strategii walki z nowotworami.
- 3 Utworzenie ogólnopolskiej sieci poradni antynikotynowych.
- 4 Upowszechnienie schematu interwencji walki z nałogiem tytoniowym w tym zastosowanie na większą skalę działań zmierzających do redukcji szkód u nałogowych palaczy (ang. harm reduction).
- 5 Prowadzenie na większą skalę kampanii wspomagających porzucenie nałogu.
- 6 Standaryzacja i ocena przed dopuszczeniem do sprzedaży wszystkich alternatywnych produktów nikotynozastępczych.
- 7 Wprowadzenie rozwiązań fiskalnych oraz regulacji systemowych ograniczających dostęp do papierosów jak np.: wprowadzenie znaczącej opłaty za dopuszczenie do obrotu papierosów tradycyjnych (obecnie 0 zł).
- 8 Podniesienie wieku legalnego zakupu wyrobów tytoniowych do 21 roku życia.
- 9 Zwiększenie kar za sprzedaż wyrobów tytoniowych osobom nieletnim.

Kontakt dla mediów:

Stowarzyszenie Walki z Rakiem Płuca Oddział Szczecin: Agata Nowicka
stowarzyszenie@rakpluca.szczecin.pl

Fundacja Pokonaj Raka: Katarzyna Gulczyńska, fundacja@pokonajraka.com

Polskie Towarzystwo Terapii Wspomagającej w Onkologii „Ocalić Jakość Życia”:
biuro@ocalicjakosczycia.pl